

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYELET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó minden közlemény a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendő. (Ó-vár, Bástyá-utca 9. sz.)	A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt, körü tagsági díj 1 frt. A tagsági díjak a Méhész-egylet pénztárnoka Fodor Gyulához küldendők (Felső-Kereszt-utca 1. sz.)	Egyleti tagok, a 2 frt rendes, illetőleg 1 frt körü tagsági díjért ugy az „Erdélyi Gazda“-t, mint a „Méhészeti Közlöny“-t díjtalanul kapják.
---	--	--

III-ik évfolyam.

1888. január 15.

2. szám.

Közgyűlési meghívó.

Egyletünk évi közgyűlését, folyó 1888. jan. 29-én — vasárnap — d. u. három órakor tartja az erdélyi gazd. egylet bel-középutca 11. számú irodájában (gr. Mikó-ház), miről egyletünk helytt lakó és vidéki tagjai avval a tiszteletteljes kéreessel értesítetnek, miszerint a kijelölt helyen és időben, minél számosabban résztvenni sziveskedjenek. Gyűlési rend:

1. Elnöki megnyitó-beszéd.
  2. Az igazgató választmány jelentése az 1887. évről, a titkár által.
  3. Pénztári jelentés az 1887-ik évi zárszámadásról.
  4. Pénztárvizsgáló bizottság jelentése az 1888-ik évi költségvetés megállapításáról.
  5. Indítványok.
  6. Tisztujítás.
  7. A közgyűlés bezárása.
- Az erdélyrészi méh. egylet ig. választmányának Kolozsvárt 1888. jan. 5-én tartott üléséből.

Bodor László,
egyl. I-ső alnök.

Szentgyörgyi Lajos,
egyl. főtitkár.

Mézelés a dolgozó- és heresejteken.

• (Vége.)

Hogy talán az erős törzs 2-3 keretet is kiépit, (herelépet) míg egy lépközfallal ellátott keretet elkészít, nem onnan van, hogy a lépközfalat valami undorító torturának venné a méhcsalád, hanem a méhek azon természetén alapul, mely szerint egy kissé megerősödvén, minden igyekezetét heresejt építésre adja, s akárhogy erőszakoljuk vagy „torturázzuk“ ép azt nem tudunk vele természetes uton építtetni, a mire szükségünk van: dolgozó sejtet. Épen e dolgozó sejt nyereséért, melyet természetes uton építeni már semmikép sem akar a méhcsalád, de a beadott lépközfalon ha kissé lassabban is kiépit — nélkülözhetlen szüksége az okszerű méhésznek lépközfalhoz fordulni, mert ha állana is az, hogy a lépközfalat valamivel későbbre nyújtja ki, mint építi természetes uton a herelépet: az esetben

is nemesak az az egyik nagy nyereség van benne, hogy a herenészség elszaporodását kikerüljük, hanem eltekintve attól, hogy mégis csak kevesebb mézet dolgozott fel a lépközfal sejtjei ki-nyújtására, mint az egész herelép kiépítésére — azt a megbecsülhetetlen eszközt nyerjük benne, hogy abba minden időben örömet mézel a család, s nem henyéli el az időt, mint a herelépeknél.

Azt a nézetet tehát Károlyi Gyula urnak, hogy az erős család a természetes lépet hamarabb kiépíti, mint a lépközfalat, csakis azon szempontból s a méhek azon természete alapján fogadom el, melynélfogva ők ekkor már dolgozó sejtet építeni nem hajlandók, hanem annál hajlandóbbak a heresejtet építeni, a miben pedig kárunk van, ha ez ösztönüknél fogva velük vezetjük magunkat s nem mi vezetjük őket.

Azonban kísértse meg Károlyi ur azt, hogy két ugyanazon időben kijött egyenlő nagyságu raj egyikét lépközfallal ellátott keretekre, s a másikat csak lépkezetekre fogja be, s meg fog győződni, hogy míg a lépközfallal ellátott raj rég készen van építményével, addig a másik még mind avval kinlódik, mert ekkor a család nem a heresejt építésén törvén a fejét, a dolgozó sejt alapját képező lépközfalon ép oly szivesen s szorgalmasan dolgozik, mint a lépkezeteten. S de mert a lépközfallal ellátott raj az építmény legnehezebbike: a közfal reperálgatásával nincsen elfoglalva, s mert a közfal terjedelmessége folytán a család nagyobb területen dolgozhatván, s ép a munkásabb első napokban a lépkezetnél előforduló szűkebb terime a raj nagyobb részét nem hátráltatván a munkába: természetes, hogy az építéssel jóval előbb jár, mint a hasonló eszközökkel el nem látott másik raj.

Tehát ha áll is az némi részben, hogy az erős család hamarabb építi természetes uton a herelépet, mint kiépítené a lépközfalat, nem áll az, hogy a hamarabb kiépítené a természetes dolgozó lépet, mint a lépközfalat. S ha áll az, hogy az „erős“ család csak herelépet épít, a herelép pedig nem jó a mézelésre, sőt annak kihasználását nagyon is hátráltatja, tehát káros: akkor az is bizonyos, hogy ha 4-5 herelépet épít is a család, több kárunk van benne, mintha egy dolgozó lépet nye-

rünk tőle, mert mi a dolgozó lépet tiszter is kipergethetjük, addig a herelép ürességével vagy pláne herekukaczaival csak boszantja a méhészt. —

Dr. Álbú Mózes.

Méhészeti viszonyok Udvarhelymegyében.

Légtünnettani észleletek nyomán tudva van, hogy az esőzés nagyon járja a sóvidékeket. Erre hagy következtetni a mi sóvidékünk is. — A tavasz rendetlensége s főleg juniushó hideg esőzése, károsan hatottak méheink szorgalmára s rajzási ösztönük kifejlésére. Ez okból, kik „Bodor“ kaptárokkal rendelkeztünk, csakis július elején foghattunk a műraj készítéséhez. A műrajok, mintha csak kárpótlást akartak volna adni az anyakások mulasztásaiért, nálam, úgy méhésztársaimnál csakhamar rajzari kezdettek; de ragaszkodva e méhészeti elvhez: jobb egy gazdag család, mint két gyenge: az ifju rajokat átlakoltuk a gyengébbekhez, melyek aztán erőteljesebbé váltak. Gyakori eset volt a forró júliusi napokban, hogy főleg a parasztkasok eszeveszetten rajzoltak s ha nem ügyeltek gazdáik: azonnal megszöktek. Naponta lehetett látni, még a szomszéd községek-ből is, magasban gomolygó szürkés pontokat, miként tartanak a korondi, vagy a pálfalvi bülkösnek, hol ősszel az ezekre specialiter vadászóknak bő mézszüretet adnak. Nem ritka eset volt az anyátlanság, alanyaság és rablás; de korán észrevétetve, sikerült mindhárom bajon e becses lapoknak ^{szébb}, ezekre vonatkozó cikkei nyomán sikeresen segíteni. — Méheink gazdagsága jó közepeszerű, mely így is bőségesen megfizeti a rájok fordított kevés fáradságot. Van mézünk, viaszunk, — még eladni is jut. Ez elég az első évi kezdeményezés után. A régebbi méhészek előnyösebb helyzetben vannak. Kaptárainkat a jó Á b e n d bácsi praktikus utasítása szerint láttuk el telésre, ki fáradságos utjába aug. 16-án ejtett minket; — a mit gyakorlatilag tudunk, egyenesen neki köszönhetjük. Fogadja itt is mindnyájunk részéről forró köszönetünket és hálaikat! — A kis parasztkasok tartalmát a farczádi székely mézkereskedők 3—4 forintjával fizették. Fel kell említenem végre, hogy többeknél, úgy nálam is nov. 1-én virágosan jártak a méhek. — Most legyen szabad egy kis kitérést tennem.

Tagadhatlan, hogy a Bodor kaptárak, mint a célznak, egyszerűségük s könnyű kezelhetőségük miatt legjobban megfelelők, használata örvendetesen terjed a székelyföldön. A székely ezermester; neki sok egy kaptárért 1 frt 50 kr, tehát csinál ő; mert a mihez hozzá fog, török, szakad, anuak meg kell lenni. Sokan azért ragaszkodnak makacsul a kupos vagy az ugynevezett parasztkas rendszerhez, meri nem tudják, hogy ennél jobb is, több hasznot hajtó kaptár is van. Itt sokat, csaknem mindent tehetnének a méhészzel foglalkozó lelkes és tanító urak, kiknek számuk, hál' Istennek, örvendetesen szaporodik. Például, az okszerű méhészetben jártas tanító így szólna: Na jó atyafi! maga mint ügyes, gondos, szemes gazda, nemde időnként szeretné belülről megvizsgálni méheit, hogy nincs-e valami baj köztök, amin segíteni kellene (hangya vagy molypille nem szállásolaak-e ott); vagy ha egyébért nem is, lelki gyönyörrel nézze azok bámulatot munkásságát s okos rendszerüket. Sze-

retné nemde, hogy minden méhpusztítás nélkül vegyen ki méze oly arányban, hogy nekik is maradjon kitelelésre. De látja jó atyafi! egyiket sem teheti. A maga kasában egészen magukra és szerencséjükre vanuak hagyatva a méhecskék. Ha pedig mézhez akar jutni, mit csinál? ezeket az ártatlan bogarakat, melyek kora hajnaltól naplementéig szünetlenül a legnagyobb szorgalommal a mezők és fák virágain izzadnak, fáradnak, gyűjtögetik a drága mézet; e hü szolgálatuk — és terhes fáradságukért — megölő füsttel fizet nekik. Ugy-e, hogy ez ellenkezik a hálával, de még a józan ésszel is. Mert mit mondana kegyelmed arról a gazdáról, ki, hogy könnyebben jusson az almához, kivágatja tőből az almafát. Az nem fog többé termeni, szintugy a lefüstölt méhecskék is mézeleni.

Virgilius sajátmaga ügyére vonatkozólag mily találó panaszos hasonlattal szól a méhecskék szomorú sorsáról: Sic vos non vobis mellificatis apes. (Igy ti méhecskék nem magatoknak gyűjtitek a mézet.) Már pedig az előhaladott műveltség szerint gyakorlatban így kellene mindenütt állani: Sic vos et vobis et nobis mellificatis apes. (Igy már magatoknak is, nekünk is mézelték méhecskék.) Erre pedig az okszerű méhészet vezet, melynek megismertetésére számtalan alkalom nyílik a méhészzel is foglalkozó lelkes és tanító uraknak.

Ilyen kedvező alkalom lenne a téli estvéken rendezendő, felolvasásokkal összekötött, társas estélyek, melyek már Korondon is múlt hó 14-én kivánt eredménnyel életbeléptek. A nép, főleg az ismétlők tanfolyamát bevezetett ifjak, örömmel megjelennek, hogy szerzett ismereteiket bővíthesék. Mily szép alkalom kínálkozik ilyenkor egyik-másik felolvasónak hallgatóival megkedveltetni a méhészet, főleg ha szemléltetési alappal előadását, mi téiben elégséges, ha a Bodor kaptár berendezését s kezelési módját ismerteti meg s annak a közönséges kas telteti sokszoros előnyét mutatja ki. S miathogy egyes méhészek csak az lehet, ki szaklapokat olvas, bemutatja e derék lapokat, melyek jövőre a jeles „Erdélyi Gazda“-val társulva, havonként kétszer jelennek meg, hallatlan olcsó előfizetési árban. Megismerteti a maga nemében páratlan jeles „Méhészeti Kalauz“-t, mely, ha van arany á-b-c-s könyv, ugy bizonyára ez a kezdő méhészek arany á-b-c-s könyve. Ára 30 kr. Megismerteti e lapok okt.—nov. füzetének 193-ik lapján a „Méhészkörök alakításáról“ irt igen célszerű utasítást, melyek lelkes felkarolása ügyünknek hatalmas lendületet adna. Végül beleszöhetni, minő jövedelmező a méhészet. Példákra lehet s kell is hivatkozni, hogy szegénysorsuakból élhető sőt gazdag emberek is váltak. Vegyünk például a régi romaiak korából egy szép esetet. Az öreg M. Varro a mezei gazdaságról irt művében ezt beszéli: Ők igen gazdag emberek voltak, habár atyjukról egy kis majóron és egy holdnyi szántóföldecskén kívül semmi más rájok nem maradt; hanem ők a majórut, melyhez egy kis kertecske is tartozott, egészen körülépítették méhessel, a kis szántóföldecskét pedig kakuk, balzsam és citrom vagy méhfűvel bevetették és évenként közönségesen tízezer sestertiát, vagyis a mi ezüstpénzünk szerint körülbelül 312 tallért jövedelmezett. Lehetne e jelenben hivatkozni Olaszország egyik legkitünőbb méhészerére, ki mint szegény tanító kezdett méhész-

kedni s ma már Milánóban 80 ezer lirára becsülik méhállományát. Lehet Székelyföldön is elég követendő példára hivatkozni. De nemcsak jövedelmező, hanem mi mindenre használható a méz? Ebből készíthetni jó ecetet, sört, bort és sok egyebet; a különböző befőtteknél a folyton dráguló cukrot kitűnően helyettesíti. Hisz míg cukor nem gyártatott, mi pótolta annak helyét világszerte? a méz. A török, míg uralkodott rajtunk, ép ez okból rott ránk oly nagymennyiségű mézadót. —

Balás Antal.

Szakirodalmi szemle.

Szerkesztő barátom! Örülök, hogy az új kaptárban üdvözölhetlek. Tán szabad így neveznem, az egyesítés után nyert hajlékototokat. A két családnak szerencsés egyesítése volt ez, minek minden igazi méhész örülhet. Mert az erők egyesítése egyenlő az erők jelentőségével. Hiszem tehát, hogy az ifjú „M. Közlöny“ a már rég nagykorú és országszerte előnyösen ösmert „E. gazda“ oldala mellett, a szakirodalom terén, mindenki megelégedésére fogja tovább folytatni lelkesen megkezdett működését.

Bocsánat, hogy a betűben gazdálkodásra intő hely szűke dacára nem kezdtem épen tárgyamnál, holott a méhészeti napi kérdések körül oly sok a megbeszélni való. Első sorban a kaptár egységesítésének kérdése érdemli meg, hogy foglalkozunk vele. Ugy vagyunk mi evvel a kérdéssel, miut a hajósok a tegeeri kigyóval, — mindenik beszél róla, mindenik látja, még sem látja senki és miért? mert nincs!

Ha nem csal emlékezetem: a „M. Közlöny“ tán legelőbb hangzóta volt, hogy ne kábitsuk a tapasztalatlan kezdő méhészt ennyi, meg annyi féle kaptárral, hanem válasszuk ki a legjobbat, s azt ajánljuk terjesztésre. Hát ez csalhatatlan igazság. Én érzi is azt mindenik méhész. A baj csak ottan van, hogy valahány méhész, magát tartja csalhatatlannak és a saját kaptárját igyekszik előlterbe tolni. Így Kühn e Ferencz, a „M. L.“ m. évi 10. 11. számában keresve a kaptár egység őriását, azt mondja, hogy a magáéban találta fel s hozzá teszi, hogy az nemcsak mindenik felett való jó portóka, hanem a mellett 5 ft 50 kroun prédáltatik. Megemlítjük, hogy ez kettős fekvő kaptár. Gozon Gyula csakugyan a „M. Lapok“-ban (12-ik szám) leránt minden más halandó által készített kaptárt, s az önmagának követeli a babért. A Gozon kaptár a székes-fehérvári kiállításon aratta az első kudarcot, s még Kriesch sem állotta meg, hogy legalább négyszer meg ne csillagozza szerzőjét, ezért hát nem foglalkozom többé vele, de a szerzője hiszi, hogy ővé a hallhatatlan dicsőség. Neisser mellett Tanos Pál ránt kardot ugyanott, s őt kínálja meg az arany almával s ezek után jön egy végtelen hosszú sorozata azoknak, kik követelik a babérból a magok jussokat, egészen a kicsi Molnár Jánosig, kiről a „Zemplén“ legutóbbi száma ismét hirt hoz; azt a hirt, hogy az ő kaptára, mint a legeslegjobb, roppantul terjed; mely értesítés után csak az az egy lehet vigasztaló mireánk nézve, hogy ösmerjük a papiros türelmességét.

Műdezek után visszatérek a békés-gyulai kiállításra, melyen, a már ösmeretes népkaptár, ki lett tüntetve és terjesz-

tésre ajánlva, s minthogy még eddig ennél olcsóbbak, s árához képest jobbat nem ösmerünk: ajánlom minden kezdő méhésznek, hogy csak szerezze meg azt. E kaptárt az állam készítetteti, s így semmi magán érdek nem működhetik közre annak terjesztésénél. És még bizony az állam sem igen fogja abból törleszteni deficitjét, mert egy kaptárnak csupán anyaga 1 ft 20 krba kerül, s a munka árát csak 30 krban fizeti meg a méhész.

A külföldi szakirodalomra egy futó pillantást vetve, örvendetes jelenségnek tartom, hogy a méz értékesítésének kérdését ismét napi renden látom. Sajnos, hogy a hazai szakközölyök e fontos kérdésnek nem áldoznak elegendő-tért, holott mindnyájan tudjuk, hogy a méz értéke, czélyszerű feldolgozás által jelentékenyen fokozható. A Gravenhorst lapja, e kitűnően szerkesztett szakközöly, legutóbbi számában is figyelemre méltó közlemény jelent meg a mézbor és méz-eczet készítéséről. A mézbor készítéséről a „M. Közlöny“-ben is jelent már meg több rendbeli leírás, melyek szerint elég jó bort lehet készíteni. Részemről azonban a mézbor készítését, a méz-cognac készítés szempontjából tartom legfontosabbnak, mert a phylloxera pusztításai miatt megcsökkent bortermelés következtében, a méz feldolgozásának e neme ígér legtöbb jvedelmet. A méz-eczet készítését is leírja említett lap, még pedig a régi francia eljárás szerint, mely abból áll, hogy az apró hordókat mintegy $\frac{1}{3}$ -ig méz-borral töltjük meg, s jó erős eczet-ágyat adunk hozzá; ezután meleg, szellős helyre kitesszük a hordókat s koronként méz-bort töltünk azokba, míg megtelnek. A hordó felső dongáján két üreg kell hogy legyen, a nagyobb légsere miatt, végül az eczellegy kizárása czéljából, egy réti szövettel fedjük be. Ez eljárás felette késedelmes, ezért inkább ajánlom a dr. Ribáry-féle, a „M. K.“-ben is leirt eczetkészítési módot.

Íde igtatom végül még, mit Felgentreu és Nitzgal „Illustriertes Handbuch der Bieneuzucht“ czimű kiadvány első füzetében a méhek termékenyítő képességéről ír. E szerint Közép-Francoországban 1886-ban a legkisebb számításban 10 000 méhesalád volt; ha e 10 000 családból (egyenként) naponta 10 000 méh röpül ki = mint 40.000.000.000; minden méh, egy kiröpülés alkalmával legalább 50 virágot érint; tehát a fennebbi összes méh egy éven át 2.000.000.000.000 virágot látogat meg; tegyük fel, hogy minden 10 érintett nyilásból 1 megtermékenyült, így 2.000.000.000.000 virág lett megtermékenyítve. Ha tehát 5000 nyilás megtermékenyítését minimális értékben $\frac{1}{2}$ krajczarra tesszük: méheink 20000000 krajczárt, vagyis 200.000 forintot jövedelmeznek csak a virágok megtermékenyítése által, tehát minden egyes méhesalád csak e czimen 20 ftot jövedelmez. Így hát nincs okunk busulni, hogy a méhészek, időnap előtt nem gazdagodnak meg. —

X. X. —

Vegyes közlemények.

■ Egyletünk t. tagjait, kik a múlt évi tagsági díjakat még nem fizették meg: felkérjük, hogy kötelezettségüknek mielőbb sziveskedjenek eleget tenni. Az újabb jelenkező magok becses figyelmébe ajánljuk, hogy legkésőbb január végéig mulhatatlanul jelentkezzenek, mert lapunkból feles számú példányt nem nyomtatunk

s így a késői jelentkezőknek a legjobb akarat mellett sem szolgálhatunk megelőzőleg megjelent számaival. A tagsági díjak Fodor Gyula egyleti pénztárnokhoz küldendő: (f.-kereszt-utca 1. sz.)

☛ Rendes tagsági díj egy évre két forint. Köri tagsági díj 1 forint. Egy községből, vagy egy vidékről egyszerre jelentkező 12 egység, ha egyszersmint a tagsági díjat is beküldi, köri tagnak fog vétetni.

☛ Tanítók, a nemes cél iránti tekintetéből, kivételesen 1 frt díj fizetés mellett köri tagnak felvétetnek.

☛ A köri tagok az 1 frtért úgy az „Erdélyi Gazdát“, mint a „M. Közönyt“ díjtalanul kapják, amellyel mindazon kedvezményekben részesülnek, melyekben a rendes tagok.

— **Az udvarhelymegyei méhészkör** idei január 21-én d. e. 10 órakor Székely-Kereszturdon az állami tanítóképző tanári szobájában évi rendes közgyűlését megtartja. Főbb tárgyai lesznek: 1. Titkár választás. 2. Jelentés az egylet múlt évi működéséről. E közgyűlésre a méhészkör tagjait tisztelettel meghívom. Sz.-Keresztur, jan. 6. 1888. Pálfi Lajos, ig. aleluók.

— **Uj méhészkörök.** Örömmel értesítjük a méhészet barátait, hogy ismét két méhészkörünk alakult. Az elsőt, lapunk olvasói előtt is előnyösen ösmert és a méhészetnek egyik kiváló, lelkes apostola, Balázs Antal, korondi plébános alakította, Korond központtal. E kör 12 tagot számlál, élén a közüszteletben álló plébánossal. — Ezután csakhamar megalakult a második kör, Székes-Fehérvár központtal, melynek elnöke a mindnyájunk által ösmert kiváló szakférfi: Tóltényi Antal. E kör megalakulásánál sokat köszönhetünk a méhészet lelkes és fáradhatatlan barátja, Kemelen Imre nagybirtokosnak, kinek a székesfehérvári kiállítás körül is kiváló érdemei vannak. Üdvözöljük e két körben csoportosult méhészbárátokat! Vajha minél több követőre találna e nemes példa!

— **Örömhír** Farkas József, Homorod községi tanító és a méhészet egyik lelkes barátjától, lapunk zárta előtt vettük ez öröndetes tudósítást, hogy Homorodon is méhészkör van alakulóban. Az ügy élén áll Györfly István tanító és meg van nyerve annak Gáspár Pál körjegyző is. Az alakuló gyűlés febr. 1-én lesz, Homorod-Szt-Mártonban, s az új körnek „Homorod vidéki méhészkör“ elnevezése lesz. Meg vagyunk győződve, hogy ügybuzgó méhészbárataink fáradságát siker fogja koronázni s már a jövő hóban üdvözölhetjük ez évben megalakult harmadik körünket is. Sajnáljuk, hogy Farkas Józsefnek e tárgyban írott érdekes levelét nem közölhetjük egész terjedelmében, a hely szűke miatt A mennyiben azonban említve van abban, hogy sokan a méhlokok drágasága miatt nem hajlandók a mű-méhészettel foglalkozni, megjegyezzük, hogy egyletünk folyamodott az illetékes miniszterhez, a foghási iparüzletek által gyártott kaptárak vasuti szállításának kedvezményes árban leendő eszközzése céljából. Reméljük, hogy a miniszter indokolt kérelmünket méltányolni fogja, mely esetben a mű-méhészet terjedésének a kaptárak drágasága többé nem lesz akadály.

— **A „Méhészeti kalauz“** Ábu József, országosan elösmert, derék veterán méhésznak e népszerű nyelven írt, jeles munkáját ajánljuk méhésztársaink figyelmébe. A munka ára csak 30 kr. Kapható Kolozsvár, a Demjén L. könyvkereskedésében, valamint egyletünk elnökségénél, továbbá a vidéki körök elnökeinél.

— **A múlt évi kisorsolás** nyereség-tárgyainak nagy részét még nem vitették el a nyertesek. Felszólítjuk az érdekelteket, hogy nyereség-tárgyaikat a Hirschfeld Sándor csemege- és fűszerkereskedésében, január hó végéig vegyék át.

— **Teendő a méhesben.** A múlt hetekben állandóan uralkodott, rendkívül nagy hidegben sokat szenvedtek méheink. A gyengébb családok, ha nem voltak melegen betelelve, valószínűleg elpusztultak. A szabadban telelő családokra kiváló gondja legyen a méhesznek; ha a hőmérő 15°-nál (R.) nagyobb hideget mutat, a röplyukak tolokái (melyeknek különben annyira nyitva kell maradni, hogy a résen egy málh kitérjen) egészen előre tolandók, hogy a küllég csak a tolokán levő apró nyílásában hatolhasson a kaptárakba. Még az óvintézkedés mellett is, ajánlatos, hogy a veszélyes szelek ellen gyékény vagy szalma ernyőkkel védjük méheinket. Azt azonban ne feledje a méhész mindeme óvintézkedések megtételénél, hogy a méhek kellő levegő hiányában megfulladhatnak.

— **Hány méh termel egy kiló mézet?** A Schid. B. Z. egyik számában R. Göldi közli a következő számadatokat: egy méhnek 800,000 virágot kellene meglátogatnia, hogy egy kiló mézet gyűjtsön össze; miután pedig egy méh, bő mézelő időszakban, naponta 700—1000 virágot látogat meg: 50,000 méhből álló család képes naponta két kiló mézet hordani. —

— **Utbaigazítás.** Lapunk első számában a „kérdések és feleletek“ rovatában nyomdai hibából szedetett: méz-olvasztó v i a s z o l v a s z t ó helyett. —

A szerkesztő üzenetei

— **Cs. J. urnak.** — Arad. A fölvetett kérdést még nem látjuk ugyan kimentve, de megnyugsunk elhatározásán. Majd, ha ismét napirendre kerül. — **Cs. J. urnak.** — Korond. A méhes ügyét tárgyalás alá vettük, s e hó végéig mulhatlanul megküldjük a lehető részletes utasítást. Igen örülünk, hogy hozzánk fordul, mert a kérdés a gyakorlat emberei részéről is megfontolást igényel. — **H. I. urnak.** — M.-Vásárhely. A reclamatiót kérjük, jövőre is a szerkesztőséghez intézni. Azonnal intézkedtünk. — **D. Á. urnak.** Veczel. — Kívánsága szerint intézkedtünk. Köszönet az egylet érdekében tett fáradságért. — **A. M. urnak.** N.-Szeben. — A deési kiállításról még sem a kiadvány, sem a dísz-oklevelek nem küldettek szót. — **Cs. B. urnak.** Ó-falu. — A kívánt kedvezmény iránt forduljon közvetlenül az illető egylethez, mert mi nem intézkedhetünk. — **K. S. urnak.** B.-Ujfalu. Mennyi mézre van szükség? Ha nem igényel nagy mennyiséget, egyletünk kilonként 40 kr-ával küldhet. — **K. S. urnak.** M.-Vásárhely. A „Méhészeti Közönyt“ 1886-1887. évi folyamaiból még egy pár teljes példánnyal szolgálhatunk. Egy évi folyam ára 2 forint. — **Sz. Gy. urnak.** Sárpatok. A feltételt kívánsága szerint elfogadtuk. Beigatjuk a tagok sorába. —

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Felügyelő bizottság: **Ábu József, Fodor Gyula, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.**

Nyomatott Gámán János örökösénél, bel-középutca Minorita-épület.